

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre 12 korona
Fél évre 6 korona
Nagyed évre 3 korona
Egyes szám 12 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolós szerkesztő: OBLAT KÁROLY

Szerkesztőség és kiadó-

hivatal: Zarándok u. 7.

☐ Telefon-szám: 174. ☐

Kéziratokat nem adunk vissza.

POLITIKAI HÍREK

A miniszterelnök üdvözlése. A báctóvárosi kerület munkapárti választói nevében dr. Nagy Akos, a kerület nemzeti munkapárt elnöke a nagyenyedi beszámoló alkalmából távirati uton üdvözölte Lukács László miniszterelnököt és biztosította őt a pártnak törhetetlen ragaszkodásáról. A miniszterelnök a főispán utján a következő táviratban köszönte meg az üdvözlést:

Méltóságos

Vojnits István főispán úrnak

Zombor.

A báctóvárosi nemzeti munkapárt elnöksége a kerület munkapárti választói nevében távirati uton üdvözölt, felkérem méltóságodat, hogy a szives figyelemért nevezett munkapárti elnökség előtt őszinte meleg köszönetemet tolmácsolni sziveskedjék.

Lukács László.

1912. augusztus 22.

Az új koalíciónak, vagy mint Kossuth Ferencz találoán írja: „az eltérő elemekből álló szövetség ellenzéknek” függetlenségű szárnyáról két támadás érte e héten Lukács László miniszterelnököt. Egyiket maga Kossuth intézte, a másikat Mezőssy Béla.

Bármennyire éles hangú is különben Kossuth kritikája, annyit meg kell neki adni, hogy a tények előadásában objektív módon ragaszkodik a történeti igazsághoz. Többek között ezt írja: „Lukács igen jól tudja, hogy neki komoly szándéka volt a békés kibontakozás és bizonyára igen jól emlékszik arra, hogy amikor az ellenzék pártjainak az ő választát megadta, nem volt szándéka a választ ultimátumnak tekinteni.” Hozzáteszi ehhez Kossuth, hogy mindezt ő annakidején Lukács egyik minisztertársától, tehát hiteles helyről vette tudomásul.

Ilyenformán tehát lassanként kiderül az igazság, mert ime maga a legilletéke-sebb ellenzéki vezér cáfolja meg az összes eddig hangoztatott baloldali ráfogásokat, mintha Lukács szakított volna meg a békétárgyalásokat, mert hiszen Kossuth beismerte szerint Lukács komolyan óhajotta a békét és utolsó válasza, melyet az ellenzéki pártoknak adott, nem volt ultimátum.

Kossuthnak az a nyilatkozata legfényesebb igazolása a nagyenyedi beszámoló ama tételnek, hogy nem a kormány, hanem ellenkezéleg éppen az ellenzék szakította meg a békétárgyalásokat az ultimátumszerűség ürügykeresésével, tehát az ellenzék kényszerítette bele a többséget a

harcba, amelynek felidézéséért így a felelősség is az ellenzéknek terhel. A történeti igazság kedvéért elég ennyit Kossuth írásából leszögeznünk. A többi, amit még mond, annyiban fontos, mert megtudjuk belőle, hogy az eltérő elemekből álló ellenzék nevében senki sem jogosult „megbízás nélkül” nyilatkozni.

Igy esik tehát súlyosabb beszámítás alá Mezőssy vagdalokozása, aki vezérének elvi álláspontja ellenére bezzeg ugyancsak megbízás és hozzá megbízhatóság nélkül nyilatkozik, mondván többek között, hogy Lukács László robbantotta szét intrikával a koalíciót, aztán, hogy „leszurta a saját miniszterelnököt”, és végül, hogy kényes eszközökkel jutott a hatalomra.

Ahány állítás, annyi terdítés. Mezőssy ahogyan ellejtékezik egyik vezérnek, Kossuthnak intelméről és megbízás nélkül a legiléstelenebb személyeskedés talajára lép, ugyanekppen megfelejtkezik másik vezérének, Apponyinak azon régebbi kijelentéséről, mely szerint a koalíció azért bukott még, mert „a nemzet intelligenciája elpártolt tőle.” Lukács csak annyiban ségítette elő a koalíció bukását, hogy nyíltan és becsületesen harcolt ellene. Hogy pedig Khuen-Héderváry Lukács „szurta” volna le, ez oly vakmerő állítás, hogy cáfolatra nem is szorul, mert hiszen mindenki emlékszik, hogy Khuen-Héderváry lemondása a rezolúció alkalmából olyan tiszteletreméltó okokból történt, amelyeket nyílt ülésen még Andrássy és Apponyi is méltánylandóknak mondtak.

Végül pedig az egész ország ismeri Lukács László közpályáját. Neki nem volt szüksége intrikákra, ő egy egész élet hosszú munkásságával küzdötte fel magát a szakminiszteri székbe, ahonnet éppen az általa leszurtnak mondott Khuen-Héderváry ajánlatára hívta meg a király az ország első közjogi állásába. Kár tehát a volt államtitkár úrnak ilyen csunya személyes invektívákkal állani ki ok nélkül és szinte kihívni önmaga ellen a kritikát, akiről tudva van, hogy politikai érvényesülése annak idején minő drasztikus előjáték után történt. Ha már hadakozni akarnak az ellenzék alvezér urak és fővezérük intelmé ellenére megbízás nélkül prókatoroskodnak, jól tennék, ha legalább abban követnék a vezér példáját, hogy személyeskedés helyett objektív történeti igazságokkal fegyverzett harcomdort folytassanak.

Az általános ipartestület jubileuma.

Ritka szép, lélekemelő ünnepet áll e hó 20-án a zombori általános ipartestület saját székházában.

Ugyanis 1887-ben alakult meg és egyesült az eddig széthuzódó u. n. magyar és vegyes ipartestület, mind-egyik magával hozván kis vagyonszáját. Ezt a 25 éves határkövet — mely az ipartestület életében rendkívül fontos, mivel virágzás, fejlődési processusát e negyed század hozta meg — tette emlékeztetővá városunk iparosainak Szemes József ipart. elnök és Mayer Károly ipart. jegyző, kik éjjel nappal léve, óriási erőfeszítéssel rendkívüli agilitással foglalkoztak hozzá az ünnepély előkészítéséhez.

Ezuttal a halának és elismerésnek is adózott a testület akkor, midőn érdem-dus volt elnökének, nehéz betegsége által a megjelenésben gátolt Frey Imrénének, Steiner Lajos által hű másolatban, remek kivitelben elkészített arcképet a közgyűlés keretében, érdemének teljes méltatása közben leleplezte. Ez alkalommal elhangzott szép, szívhez szóló beszédekét hallani kellett!

Az ünnepélyen megjelent városunk előkelősége közül népszerű főispánunk ifj. Vojnits István; városunk polgármestere Hauke Imre; orsz. képviselőnk Konyovits Dávid; a szegedi kerék- és iparkamara képviselőjében Perjessy László főtitkár, Zsulyevits Ernő kerék. iskolánk igazgatója, a városi tanács és a tisztviselői kar néhány tagja, dr. Alföldy Arpád helyettes polgármester, dr. Thur-szky Zsigmond városi főügyész, Listyevits Titusz rendőrőrkapitány és a diszes hölgykoszoruban Frey Imréné urnő leányával; végre legjobb iparosaink zöme.

Nagy küldöttséggel elnökeik vezetése mellett képviseltették magukat Apatin, Ó- és Újváros, Szabadka sz. kir. város és Csonoplya község ipartestületei, melyek meleg fogadtatásban részesültek.

Az ünnepély lefolyása a következő volt: D. e. 9 órakor a testület zászlóik alatt isteni tisztelehöz vonult fel a r. kath. plébánia templomba. Ennek befejeztével, 10 órakor megkezdődött a diszközgyűlés melyet Szemes elnök nyitott meg, az iparos dalárda Szózat eléneklése után.

Most következett a diszszónok: Rácz Soma főgimn. tanár ritka szép, tar-

talomdús, a hallgatóságot igazán lebilincselő beszéde. Halottuk mi már más alkalommal is RácZ Somát, tudta ő máskor is szíveink hurjait megrezgetni, de a mit ez Istentől ritka szónoki tehetséggel megoldott szónok ezuttal produkált, pártját ritkítja. Kár hogy nem rendelkezünk e szép beszéd kéziratával, hogy azok gyönyörűségére, kik nem halották a bölcs ígétet, a tanulságos történelmi és kulturális reminiscenciákat, lapunkban megörökíthetnők.

RácZ kiterjeszkedett beszédében az ipartestület multjára, jelenére és jövőjére. Tömör szépséggel dicsérve de sokszor fedve megmutatta Zombor város intelligens iparosainak azt az ösvényt, melyen ha boldogulni és az ipar európai versenyében részt venni óhajtanak — haladniok kell. Csak akkor leszünk magya riparozikkeinkkel versenyképesek a világpiacon, csak akkor fogjuk az osztrák ipart — mely bénítólag hat reánk — kiküszöbölhetni, ha iparosaink szorgalmasan, folyton tanulva, fokozatos, öntudatos lépésekkel előre haladnak. E beszéd elhangzása után hullott le a lepel Frey Imre volt ipart. elnök hűten eltalált képmásáról.

Hauke Imre polgármester állt fel szólásra, ki remek beszédben méltatta Frey 14 évi működését, indítványozza, hogy az összes ma elhangzott szép beszédeket jegyzőkönyvileg megörökíttessék.

Most fellépett a Frey család jelenlétében ifj. Frey Imre ügyvédjelölt, a távol lévő beteg apa és az egész család nevében mély köszönetét fejezte ki az ipartestületnek az illusztris vendégeknek, ezért a szép hálás megemlékezésért, melyben őket részesítettek.

Még Perjéssy László keresk. és iparkamarai titkár Szegebről szólalt fel, és hozta küldöinek üdvözlését, mert Zombor város ipartestülete a hatáskörük alá tartozó vagy 50 ipartestület közül, úgy tevénykedésre mint haladására nézve az első közé tartozik. Perjéssy beszédét a nagyszámu közönség megjelenezte. A dalárda még a Hymnust énekelte el, melylyel a szép ünnepély a székházban véget ért.

A közgyűlés után az egész testület, vendégek és közönség a főgymnáziumban elhelyezett lakberendezési kiállítás megnyitására ment, mely a főispán jelenlétében meg is történt.

A kiállítás.

A kiállítás vagy tíz tanteremben van a legnagyobb csinnel elhelyezve. Az eladandó tárgyak, a készítő iparos nevével vannak ellátva. Erdemes hogy városunk közönsége e szép kiállítást minél tömegesebben tekintse meg. Asztalosaink legjobb tudásukat öntötték bele azon modern butorokba, melyeket szemekünk elé tártak.

Butorokat állították ki: Schmidt Fülöp egy 3800 koronát érő paliszander ebédőt. Gräber Mihály czég két gyönyörű kredenzet. Varga Kálmán czitrom hálószobája, a budapesti műipar készítményekkel bátran versenyezhet. Mayer Antal egy hálószobát, Stem-

pel kőfaragó márványipart, Szusznyák János szép esztergályos munkát állított ki. Szemes József remek kiviteletű szőrmearúit az egész folyosót foglalják el.

Szpevák Béla kis billiárd asztalkáját, Höger Márton mahagoni ebédőjét, Spitzer Juliska mellőzőket, Reffe Evi szép női kalapokat, Langbein Máttyás műbutorait, Csicsovacsai Dobren boszorkokat, Grätz András harisnyakötő, Herczeg József kárpitos munkáit, Lauer Károly cipész remek kiviteletű cipőket, Varga István egy szép magyar ruhát állított ki, és a kit legelőször kellett volna felemlíteni a mi Lederer Mihályunk, Langbein asztalossal szövetkezve a legszebb butorokkal, gobelinnel, függönyökkel, angol tucat garnitúrával gyönyörködötti a látogató szemek. A Lederer féle kiállításban lehet látni a Hódosi és fia szállodatulajdonos által rendelt 40 szoba butorainak egy részét nevezetesen ottomanok, diványok, kárpitos munkákat, a mi újabb jele annak, hogy Hódosi és fia szállodások nem kimélnék semmit hogy vendégeiket legelőkeletesebben kielégítsék, és a mi a fő, a helyi ipart támogatják. A kiállítás befejezett körutunk után a közönség az 1 órakor tartandó banketthez gyülekezett, a melyen vagy 100-an vettek részt.

Az első felkészöntőt Perjéssy László iparkamarai titkár mondta királyunkra, melyet a jelenlevők állva hallgattak meg, Spitzer Sándor a kereskedők képviselésében RácZ Somára az ünnepi szónokra, Szpevák asztalos a magyar ipar dicsőségére, Varga István iparos Frey Imre és családjára, Szigeti tölzölló parancsnok Perjéssy L. iparkamarai titkár, Steiner festő Trencsényi és RácZ Soma távollevő tanárookra üritetlek poharaikat. Ezentul még számos toast hangzott el. A lársaság és a vidéki vendégek a késő délutánig a legjobb hangulatban maradtak együtt, magukkal vivén a nap legszebb emlékeit.

Hetipiaczaink rendezése.

A kofák megrendszabályozása.

Az új szabályrendelet.

A piaci szabályrendelet — a melyből mult hetti számunkban egy kis szemelvényt hoztunk — végre hosszú vajjudás után jóváhagyólag visszaérkezett a miniszteriumtól. Hogy mi volt az oka az évekig tartó buzavonának, azt most, — midőn a legutóbbi pénteki heti piaczkor az életbe lépett — nem kutatjuk. De hogy a kiuzsorázott lakóosság érdekében sürgős volt egy szigorú intézkedés, az kétségen felül.

De nézzük hogyan volt kiszolgáltatva a kepezek és kofauralomnak a város lakóssága.

A zombori piac az egész város belterületét foglalja el, azonkívül a megyeház mögötti téren, a vásártéren van az állat, toll és egyéb termények piaca. A Kossuth Lajos utcán végig a szerb tanítóképződéig a gabonaneműek, burgonya, tengeri stb., a Szt. György téren a ba-

romfi, liszt és tejtermékek árusítottak. A Szt. Háromság téren végig a Szt. János utcán a konyhai vetemények, iparosok, kenyér sütők bódéi állanak és fazezások árusítanak. A hetipiaczkor a házi asszonyoknak tíz láb kellene, hogy a szót-szót piacokon a házi szükségleteit beszeressze. Elcsigázva, kifáradva fut egyik piacról a másikra, s ha oda jött a sok kofa miatt kénytelen órákig ácsorogni míg baromfit, tojást, kertiveteményt, gyümölcsöt, stb., vehet, mert a gomba módra felszaporodott kofák már kora reggel a közönség elől elvásárolták a legszükségesebb élelmi czikkeket, kénytelen a czikkeket a kofától 50, sőt 100 % -al drágábban megvásárolni.

Eddig panaszunk süket fülekre talált. A rendőrhatalóság nem tehetett semmit a kiuzsorázott vevő közönség érdekében, mert nem volt piaci szabályrendeletünk, s így szabadon garázdálkodhattak a kofák. Jaj volt annak az úrnőnek, a ki alkudni vagy a hamis mérés ellen felmeresztelt szólni, annak fejéhez a legválogatottabb gorombaságokat csapkodták. Nem elég hogy méreg drágán kellett mindent megfizetni, még ráadásul a kofák gorombaságait is végig kellett hallgatnia.

Piacunkon a drágaság évről-évre fokozódott. A tisztviselő, a kisiparos, kereskedő, a kik napi szükségleteiket piacról kénytelenek beszerezni elfáradt néma rezignációval hagyták magukat kiszípolozni, míg végre a megváltó szabályrendelet érkezett. Nem ringatjuk magunkat ama reménységben, hogy a piaci visszasságok egy csapásra fognak most már megszűnni, mert a már elharapódzott fekélyt egy-kettőre lehetetlen megszüntetni. De bizva főkapitányunk erélyességében, hiszük, hogy hamar rendet fog teremteni a piacon, és a szabályrendelet áthágóit példásan fogja megbüntetni. A drágaságot mindedig a kofák elővásárlásai fokozták, ők már reggel 3—4 órakor összevásárolták a piacon a kivülről hozott élelmi czikkeket. Ezt a szabályrendelet szigoruan tiltja, midőn azt mondja, hogy kofának, kupezeknek nyáron reggel 8, télen 9 óra előtt vásárolnia büntetés terhe mellett tilos.

Ha a szabályrendeletnek az elővásárlásra vonatkozó eme pontjait szigoruan be fogják tartani s a rendőrök ennek megállítására és az illetők feljelentésére utasítást kapnak, úgy a közönség nem lesz oly hamar az uzoráskodó kofák önkényének odadobva.

Nézzük csak a kofa garázdálkodása idejében, hogyan alakultak és hogyan állanak ma és stagnálnak már évek hosszú sora óta az élelmi czikke árjai a zombori piacon. Baromfi: egy pár sütni való 3 kor., leves tyúk egy pár 4—5 korona. Krumpli kilója 10—12 fillér, pedig jó termés volt az idén, toghagyma egy fogas 40—50 fill., vörőahagyma 30—40 f. Zöldé egy csomó 6—8 f., máskor 4 fillérért lehetett annyit kapni. Tej literre 28—30 f., vaj kilója 4.80—5 kor. túró 50—56 fill., tejfel 1 K 40—1 K 60 literje (hallaiban árak), tojás már évek óta 6—7 db. 40 fillér, fehér vagy rozs kenyér kilója — kenyérgyárunk dicsőségére — még mindig 28—30 fillér! A dinyét összevásárolják már reggel 4 órakor a bosnyák invázió, kik piacunkat mint a legyek ellepték. Sleppereik közé tartozik az itt letelepedett vörös sapkás török, a ki itt most urat játszik! A többi gyümölcsöt a gyümölcsös kofák drágitják meg, 6k nem elégzenek meg különként 2—4 fillér polgári hasszonnal, 20—40 fillért hasznot préselnek ki a szegény agyonanyargatott vevő áldozatból. Ezen visszaélések ellen hiába mentünk eddig panaszra, hagytak bennünket kizsákmányolni. Reméljük immár, hogy e rendszernek most már vége lesz. Az áldozat eddig mindig a fix fizetéses hivatalnok vagy egyéb alkalmazott volt. Nem csoda, hogy ez az osztály függ el van adódva kevés kivé-

tellet, mert ezekre pályázik a fűszeres, a hentes, a mézárós, a szabó, a cipész, a szatócs és a piaci kofa. Nem használ ezeknek sem családí sem drágasági pótlók vagy fizetés emelés. Az ő zsebében nagyon kevés marad ebből, elszedi azt tőle az a sokféle élelmiszer uzsorás! No még a házbrósról!

A szabályrendelet egy lépést jelent a kiszípolozott városi lakosság anyagi helyzetének jobbra fordulásához. A rendőrség von most a sor, hogy kiméletlen szigorral járjon el azok ellen, a kik e rendelet pontjait ellen kihágást követnek el, vagy azt kijátszani akarják.

A szabályrendeletnek a közegészségügy tekintetéből valamint a pontos mérlegre nézve is vannak szigorú intézkedései. Ezek ellenőrzését is lelkiismeretesen kell teljesíteni, mert még sem járja, hogy külféle vagy a tejtermékek nyitott átrak alatt vagy a földön kosarakban a hol a szél telehordja e czikkeket porral, árusítassanak. A kofák mérlegjei ellen is történt már több felvizsgálás. Egy kító krumplics, bab, vagy gyümölcs helyett 70—80 dekát kap csak a vevő, eddig tehették, mivel lajhya volt az ellenőrzés. Ezentúl reméljük itt is javulni fog a helyzet.

Zombor város lakosságának egyik legvitalisabb érdeke tehát, hogy az új szabályrendelet, minden utó gondolat vagy mellék tekintetek nélkül élelme lépéttel és azt rendőrségünk szigorúan betartsassa, a fellemerült legkisebb kihágást példásan megbüntesse; amihéz kétfel nem fér, mert Listyevity Titusz főkapitányunk már a pénteki első piacon személyesen intézkedett és a szükséges utasításokat megadta a rendőröknek. S mint tudjuk, kezdetben állandóan ő fogja személyesen ellenőrizni a piaci szabályrendelet pontos és szigorú végrehajtását.

Az Aréna-mozi belvárosi palotája.

A mozi az egész világon diadalmasan nyomul előre. Hogy a színházak méltó verseny társa, mutatja az, hogy a színházak erősen küzdenek a mozik ellen. A mozgalomnak az eredménye azonban a mozi javára szól, mert napról-napra szaporodik a mozi közönségének a száma és a legjelesebb írók is örülnek, ha darabjuk a mozi vásznára kerül. S hogy a közönség annyira szereti a mozit, annak megvan a maga értelme. A színházba való menéshez nagyobb elhatározás kell és itt az előadás időhöz kötött, míg a moziba bármikor el lehet menni. A legnagyobb kulturavárosokban, mint pld. Berlinben napról-napra emelkedik a mozgósínházak száma. S ezeknek a Lichtspielhausoknak belső berendezése, de architektúrája is messze felülmúlja a színházak berendezését. Ilyesmírel csak annak van fogalma, aki azt látja.

De október elsejétől kezdve a zombori közönség is gyönyörködhetik egy ilyen mozgópalaotában. Ekkor nyílik meg az Aréna mozi Zrinyi-utcai palotája, amelynek tervezője Herceg Sándor okl. mérnök, akinek fényes tehetségét sok műve dicséri; megalkotója Zwirschitz Károly és Bosnyák Ernő zombori kisiparosok. Hangsúlyozák, hogy kisiparosok, mert a nagyitöke, a nagybirtokos aranyain fekszik, míg a kis ember anyagi ereje megfizetésével iparkodik városunk kulturájának oltárán áldozni. Az építési és berendezési költségek meghaladják a 100.000 koronát

s már maga ezen összeg is mutatja, hogy mennyi áldozatot igényel egy ilyen mozgópalaota.

A vállalat egyik tagja szíves volt lapunk egyik munkatársát az építkezések körül kalauzolni és a kellő felvilágosításokat is megadni. A színház külsőleg a budapesti Apolló mozgóhoz és az Olympiához hasonlít, de ezeknél is impozansabb lesz. Két szélső kupolájával és a középsőt elhelyezett fényszórával messziről fogja jelezni Zombor előrehaladásának egyik stációját.

A moziba való belépésor hat lépcső vizs benntünk a hallba, amelynek közepén van a jegyváltó pénztár, jobboldalt a jegyszedő és baloldalon a buffet. A földszinten két 6 személyre szóló díszes páholy foglal helyet, míg az emeleten hat páholy van és 24 páholyülés. A földszinten 460 személy részére ülőhely. Hogy az illuzió teljesebb legyen, a vásznat függöny takarja el és a függöny mögött egy kis színpad lesz felállítva az esetleges kinema-sketchek számára. A színpad előtt lesüllyesztve van a zenekar helye, ahol a szimfonikus zenekar lesz elhelyezve. A kijárat a két oldalon levő folyosó felől 3—3 ajtón van, úgy hogy a tolongás elkerülhető. És — last but not least — a tető vas betonból készült, amely angol parkban gyönyörködhetünk és ha a sok látóval való elfáradtunk, leülhetünk az elegánsan berendezett, pazarul kivilágított café-restaurantra, ahol cigányzene fogja szórakoztatni a közönséget. Aki volt Pesten a Párisi Nagy Aruházban és promenádózott a tetején, fogalmat alkothat magának a tetőstéről. Díszes vaskerítés veszi körül a tetőt, befuttatva folyókövel. A café-restaurantra 24 asztal lesz elhelyezve, úgy hogy díszes közönség férhet el ott fenn és gyönyörködhet a városban is, mivel a színház palotája magasabb a Zrinyi-utca valamennyi házánál. Biztosra vesszük, hogy a zombori közönség meleg pártfogásban fogja részesíteni a legújabb és legmodernebb zombori vállalkozást és az Aréna-mozi palotájának tetője is szórakozó és találkozóhelye lesz Zombor publikumának.

HIREK

*** Beöthy miniszter v. b. t. t.** Beöthy László kereskedelmi miniszter a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki a király. A v. b. t. t. kiüntetés a minisztereket a király részéről akkor éri, amikor egyideig való miniszteri tevékenység után helyüket komolyan és igazán betöltik. Olyan időpont ez a kiüntetés, amikor már a közvéleménynek is módjában van visszatekinteni a miniszter előző működésére és arról véleményt alkotni. Beöthy László tudvalevően közigazgatási téren működött azelőtt, de mostani pozíciójába jutva, nagy közigazgatási tudása mellett bámulatos gyorsan lett teljesen otthonos az új terepemen. Nem szerepelt, mint újdonsült miniszter, hanem elvonulva dolgozott és tárcája minden, nagyon is elágazó ügykörebe „beledolgozta magát”. Akik közelebről figyelik, azt mondják, hogy mintája a mindent átanulmányozó szakminiszternek. Mindehhez

hozzájárul, hogy szereti a munkát, és szereti a munkatársait, tisztviselőit, és szereti azokat az embereket, amelyek és akik tárcája ügyeivel össze vannak nőve. Nobilis emberszeretet és fáradhatatlan ügyszerelet jellemzik.

*** Névpap.** Bajnai Vojnits István főispán Szent István napján ülte meg névpapját. E napon egész névpapdörles volt a főispán vármegyeháza lakásán. A vármegye tisztikarát Scultéty Ferenc alispán, a város tisztikarát pedig Hauke Imre polgármester vezette és tolmácsolták a tisztikar jókívánatait. Azonkivül egyesek is nagy számban keresték fel jókívánataikkal a névpapot ülő főispánt, ki bájos neje és felnőtt leányai társaságában lekötözött nyujassággal és hagyományos vendégszeretettel fogadta az üdvözlőket.

*** Visszaállítják a vármegyei számvévségeket.** A vármegyei pénzügyi adminisztrációjának, a vármegyei vagyon, alapok kezeléseinek ellenőrzését nemrég a pénzügyigazgatóságok számvévségeire bízta. A megyei költségvetésnek azonban annyi tételle van, az alapok, alapítványok kezelése annyira bonyolult, hogy ezek a teendők túlságosan megszorították a pénzügyigazgatóságok munkáját és annyira megnehezítették az ügyvitelt, hogy most már reformra gondol a pénzügyminiszterium. A vármegyei számvévség állomása, mert hiszen voltaképpen ebben állt a legutóbbi reform, nem vált be. A pénzügyigazgatóságok nem győzik a kettős munkát, nem tudják a vármegye és a miniszterium számára elkészíteni a zárszámadások felülvizsgálását. A pénzügyminiszterium ezért legközelebb el fogja rendelni a vármegyei számvévségek visszaállítását, még pedig olyképpen, hogy a számvévségeket a helyi tárca körébe utalják. Megreformálják egyúttal a járási számvévségek intézményét is és egyszerűsítik a közigazgatási számvévsői szolgálatot.

*** Miniszteri kiküldött Zomborban.** A földmívelésügyi miniszterium kiküldötte, Gerhardt Guidó miniszteri titkár most járja sorra a vidéki városokat, hogy ellenőrizze a hesszeni légy, aranka, vértetű és hernyó pusztítására vonatkozó rendeletek végrehajtását. Közélebb Zomborba is megérkezik a miniszteri titkár.

*** Kinevezés.** A zombori kir. törvényesnek elnöke Szimmendits János nyug. m. kir. csendőrszervező, igazolványos altiszt, zombori lakost a zombori kir. törvényesnek III-ad osztályú hivatalsozlgává nevezte ki.

*** Athelyezés.** A Gazdák Biztosító Szövetkezete Schaffer Viktort, a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesülethez kirendelt titkárt Miskolcra a felsőmagyarországi vezérképviselőséghez helyezte át.

*** Beiratás.** A zomborban fennálló Bácsmegyei Nőipariskolában az 1913—13 tanévre iratkozni szeptember hó 1, 2, és 3-kán d. e. 8—12 óráig a zomboriaknak, 4, és 5-kén a vidékieknek lehet. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az iskola vezetője Luckner Emilia, Deák-Ferencz körút 32 szám. (Husvéth ház.)

*** A zombori polgári fuiskolában** a zombori tanulók beírása szeptember 2. és 3-án, a vidéki tanulók beírása pedig szeptember 4. és 5-én, mindenkori délelőtt — az iskola Petőfi-utcai helyiségében — történik. A javítóvizsgálatok augusztus 31-én, a felvételi és különbözeti vizsgálatok a beírási napokon délután lesznek.

*** A szegedi ker. és iparkamara ösi munkaprogramja.** Perjessy László kamarai titkár egyik szegedi lap munkatársának a következőkben világotlotta meg a kamara ösi munkaprogramját: — Behatóan foglalkozunk majd a vá-

dor és építőipari törvénytervezetei. Sűrűsödés feladatunk a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők, a tisztességtelen verseny és a vasárnap munkaszünetéről való törvények megszüntetése. — Ujból életbe léptetjük majd a kisipari gépségeket, amelyek már három éve teljesen szünetelnek.

*** A hetipiac új rendszabályai.** Általános érdekességéül fogva, közöljük ma külön mellékletül a zombori vásár és hetipiac új szabályrendeletét, mely most lépett életbe.

*** Cirkusz variete-Killiany.** A Killiany-cikusz ma vasárnap és holnap hétfőn tartja utolsó búcsú előadásait. Érdemes meglátogatni a derék társulatot. A Trio Jakobesku és Olga k. a. b. bámulatos mutatványokkal tűnik ki; Totto valóban a legjobb August megnevezetti a közönséget. Jól sikerült némajátékok és szép táncok nagy sikert aratnak és a művészek sok tapsban részesülnek. Vasárnap délután két előadás, 3 tól 4-ig és 1/5-től 6 óráig, leszállított helyekkel.

*** Egyházmegyei hírek.** Kopping Jakab nagyszemináriumi vicerektor és sekrestyeigazgató őrszállási plébánosú nevezett ki. — Az érseki hatóság a nagyszemináriumi aligazgatói teendők végzésével Tantos Ferencet bizta meg, akit a kápláni állástól fölmentet; sekrestyeigazgatóvá Gonolák Kálmán dr., karkápláná Blázek Lajost nevezte ki. — Kápláni minőségben áthelyeztetek: Pál Mátyás dr. Bácsbokodról Kaloosára, Plank Ferenc Szilberekéről Bácsbokodra, Péter Bálint ujmisés Szilberekre, Udvary István Magyarkanizsáról Kishegyesre, Bokán György Kishegyesről Temerinbe, Horváth János Temerinből Magyarkanizsára, Raile Károly Putakról Hódásrára, Bohnert Péter Hódásgról Putakra.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők előzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint előzésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenperd” lilium-tejszappan. Védjegye „Steckenperd” készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár drogeriá-illatzerár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 8C fillér. — Hasonlóképen csodálatosan beváltak a Bergmann-féle „Manera” liliumtejszappan fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

* Menetrend a bája-zombor-apatini vonalon.

Érdeklődő olvasóink kedvéért közöljük a pár héttel ezelőtt megnyitott bája-zombori és a most megnyitott zombor—apatini vasúti vonalon érvényes menetrendet. Bajáról indul a vonat 3 ó. 17 p. (hajnalban), 12 ó. 38 p. és 5 ó. 5 percek. Zomborba érkezik 6 ó. 54 p., 3 ó. 29 p., 8 ó. 35 p. (este). — Zomborból indul 3 ó. 26 p. (hajnalban), 9 ó. 40 p., 5 ó. 45 percek. Bajára érkezik 6 ó. 54 p., 12 ó. 22 p., 9 ó. 40 p. (este). E vonalszakaszokon a következő új állomások vannak: Bája, Bajaszállásváros, Vodicá, Bátmonostor, Nagybaracska, Csatalja, Dávod, Hercegszántó, Béreg, Külldő, Bezdán, Monostorszeg, Elzászállás, Zombor. — A zombor—apatini—ujgombosi részen az állomások a következők: Zombor, Elzászállás, Sikara, Károlyszállás, Böcskertes, Apatin, Apatin gyártelep, Szilágyi, Szond, Ujgombos. A vonat indul Zomborból 7 ó. 54 p., 12 ó. 54 p., 5 ó. 30 p. Ujgombosra ér 10 ó., 3 ó., 7 ó. 23 percek (este). Ujgombosról indul 4 ó. 13 p. (hajnalban), 12 ó. 43 p., 7 ó. 24 percek (este). Zomborba érkezik 6 ó. 20 p., 3 ó. 10 percek, 9 óra 57 percek.

*** Elhunyt pénzügyi titkár.** Gaal István ny. pénzügyi titkár és földadó-

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás vese- és hólyagbajoknál, köszvényénél, czukorbetegségnél, vörhenyénél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes ravanyviz.

Kapható dsárvnyvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudóff-rakpart 8.

nyilvántartási bizdos augusztus 17-én reggel hosszas szenvedés után elhunyt. Gaal István a zombori kir. pénzügyigazgatóság-nál működött évek során keresztül. Haláláról a következő gyászjelentést adta ki a család: Ululítottak úgy a maguk, mint számos rokonak nevében is a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a felejtethetetlen jó férj, apa, nagypapa id. gyulai Gaal István folyó évi augusztus hó 17-én reggel 6 órákor életének 70-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. Felejtethetetlen drága halatunk hült teteme f. évi augusztus hó 18-án délután 5 órákor fog a gyászházban (Arok utca 12.) a róm. hath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a szent Rókus sikeritlen a családí sirbaltba örök nyugalomra léteni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 19-én reggel fél 8 órákor fog a plébániatemplomban megtartatni. Zombor, 1912. évi augusztus hó 17-én. Legyen nyugalma csendes, emléke áldott! Özv. id. gyulai Gaal István né Concha Anna, neje. Dr. gyulai Gaal István nevével Hauke Ionávná, horthi és rigyicai Kovách Béláné sz. gyulai Gaal Margit férjével, özv. Gutvein Lajosné gyulai Gaal Irma, Gyulai Gaal Ferenc nevével Bibl Terézszel, Martinovits Györgyné gyulai Gaal Piroka férjével, tésósi Mórizz Kálmánné gyulai Gaal Irén férjével, gyermekei. A temetésen Fodor Mihály kir. tanácsos, pénzügyigazgatóval az élén a zombori pénzügyigazgatóság tisztviselői kara is megjelen és koszorút helyezett a ravatalra.

*** A zombor—apatin—szondi vonalon.** immár teljes élénkséggel megindult a forgalom. Gfrehrer, Schoch és Grossmann vállalkozók f. hó 14-én adták át a közforgalomnak az új vasutovonalat.

*** Dr. Donoszlovits kinevezése.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága Dr. Donoszlovits Vilmos pálya-orvost, „17 évi buzgó és sikeres működésének elismerésül”, a magyar kir. államvasutak egészségügyi szolgálatának kötelekebe orvosi tanácsadóvá kinevezte. Egyszermind a vasúti igazgatóság aug. hó 1-től fogva dr. Donoszlovits Vilmost az utjonnan rendezeserített orvosi vizsgálatokkal megbizta és hatáskörébe utalta a Zombor, Szabadka, Bája, Ujvidék, Erdődíig terjedő vonalak összes személyzetének egészségügyi felvételi vizsgálatát.

*** Uj hadnagyok.** Ófelsége születésnapján a Ludorika Akadémia két zombori fiut avatott hadnagyvá. Sárói Szabó Tibort, városunk főmérnökének fiát a varasdi 10. honvédszázrezredhez és Sanc Ferencet a szabadkai 6. honvédszázrezredhez nevezte ki a királyi hadnagyokul.

*** Ertesítés.** A helybeli izraelita iskolában a beiratások szeptember hó 1-én 2-án mindig délelőtt 8—12 óráig az iskola helyiségében eszközöltetnek. Az előadások szeptember hó 3-án kezdődnek.

*** Egyházmegyei hír.** Az érseki hatóság Gapsz Józsefet dunacsébi tanítónak nevezte ki.

*** Lovászy Károly és a mozi.** Bizonyára mindenkinek emlékezetében él itt Zomborban az a cingár fiatalember, aki bohém öltözködésével fel-feltűnt az utcán és itt valami elképzelhetetlen címen társadalmi helyzetet alapított. Ekkor nevelés-gesnek tűnt fel ugyan, de miután Pestre került fel, ott hamar ismertté lett neve

szatirizáló műveivel. A Pesti versek, az Ugat, a Pfujságok és pfujságírók nagy sikert arattak — és Lovászy a Világnak a munkatársa lett. Nemrég egy mozi lapban a következő hír állott:

Lovászy Károly mozi. Lovászy Károly, az ismert fiatal poéta, már régebben foglalkozik a mozi nyitás gondolatával. Az engedélyt meg is kapta, de tőkére nem volt hozzá. Egy ideig vidéken volt elfoglalva és most ismét foglalkozik, — most már komolyabban formában — ezzel a dologgal. Az új mozi valószínűleg Budapestben, a VII. kerületben lesz.

Lovászy ezen hírt megőfoltta és egyuttal kijelentette, hogy annyi köze van a mozihoz, hogy Mária címen egy mozi darabot ír, amelyet ősszel mutat be az Apolló-színház, Medgyaszay Vilnával a főszerepben.

*** A hálószobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Lücherer Cimexin” történetek próbák, beigazolódtak, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Német Ignác gyógyszerárban és a készítlőnél „Lücherer Gyula gyógyszerárban Bártfán.”

*** Új szálló.** Impozáns látványossága a fővárosnak a Zsigmond-utca 38/40. szám alatt utjonnan épült hatemeletes Grand Hotel „Esplanade” nagy szálló, mely aug. 15-én nyitolt meg. A szálló a Rózsadomb tövében fekszik, szemben a Szent Lukács-és Császárfürdőekkel, tehát egyik fővonalon és a keleti, nyugati, kelenföldi és déli-vasúti pályaudvaroktól majdnem egyenes vonalban, villamoson pár perc alatt elérhető. Maga a szálló nagyarányú épülete, hatalmas méreteivel, izléses építkezésével, már külsőleg is kellemes hat. Hatalmas halljából, fényesen berendezett étterem, tágas, magasan épült kávéház nyílik. Van nagy társalgóterem, kényelmes olvasó-, írószoba és fürdő. Az emeletre modern személyszállító liftek vezetnek. A szállónak 250 szobája van. Minden egyes szoba gyönyörű részbur berendezéssel, fűszerelvénye hideg- és melegvízzel, villamos világítással, stb., stb. E nagyarányú vállalatot gyakorlott, a téren már évtizedek óta működő Pallai Miksa igazgató-tulajdonos személyesen vezeti, ki a Deák Ferencz és István Király szállóadók alapítója is volt. A szálló vezetősége kitűnő ételekről, italokról és ezenfelül még pensio rendszerrel is gondoskodott, valamint az összes pályaudvarokon autójáratot tart fenn.

*** Az alagút titka.** Mostanában, hogy a Budai alagutat javítgatják, az egyik oldalfalat is felbontották, mely olyan vastag volt, hogy még a legőregbbs munkások sem emlékeztek arra, hogy egy ilyen vastag fallal talákoztak volna. Alapos munka után bizony bele is fáradtak a csákányozásba úgyannyira, hogy pihenésre volt szükségük. Amde a pihenés nem esett volna jól, ha valamint nem fogyasztottak volna. Igen, de mit, kérdezte az egyik előmunkás. Ocsém, hát még mindig nem tudod, hogy a munka folytatása csak akkor esik igazán jól, ha Diadal kávéét iszunk. Ime itt van egy kávéfőző masina és itt van egy zárt csomag Diadal pörkölt kávé, mely a legjobb kávék keveréke s mely a

a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és szagát évekig megtartja. Nézzétek a zárt csomagban a két elefánt védjegyét. E nélkül vissza kell utasítani.

*** Tanfelügyelőség Szegeden.**
A kultuszminiszter a szegedi iskolák nagy számára való tekintettel a város részére külön királyi tanfelügyelőséget állított fel. A tanfelügyelő Scossa Dezső lett. Csongrád vármegye többi iskoláinak felügyelőivel Gulyás Ferenc dr. volt somogyvármegyei tanfelügyelőt bizta meg a miniszter, s a csongrád megyei tanfelügyelőség székhelyét Szentestére tette át. Budapest és Fiume után Szeged a harmadik város, melynek külön tanfelügyelője van.

*** Gazdasági egyetem Szegeden.**
A harmadik egyetem ügyének elintézése után nagy volt a duzzogás Szegeden, mert a vallás- és közoktatásügyi miniszter és a kormány nem vették tekintetbe Szegednek a harmadik egyetem érdekében felajánlott áldozatkészségét és az egyetem mellet Debrecennek, illetve Pozsonynak adták. Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter most leiratot intézett a városhoz, amelyben arról értesíti, hogy a közgazdasági egyetem felállításának kérdésével a kultuskormány a legkomolyabban foglalkozik és hogy az új egyetem székhelyül Szegedet szemelte ki. Ebből a célból a város hatóságával már legközelebb megkezdik a tárgyalásokat.

*** Egy követendő példa.**
A Szeged városánál alkalmazott napszámosok hónapok óta hetifizetésüket kedden délelőtt kapták. Ez a rend azért volt, mert a napszámosok akkor, amikor szombatban kapták a pénzt, még aznap elitták. A fizetésekkel azonban így is baj volt. A napszámosok arra kérték a város tanácsát, hogy a fizetést más napon adják ki nekik, mert abból nem marad vasárnapra egy fillértik sem. Végül úgy határoztak, hogy a napszámosok ezután vasárnap reggel kapják meg a fizetésüket.

*** Hogy mulatnak Csonoplyán.**
Danninger János és Farkas Károly csonoplyai községi esküdtek együtt mulattak a falu korezmájában. Jó magyar szokáshoz híven csakhamar politizálni kezdtek, nézeteltérés keletkezett köztük s minthogy más argumentum hamarjában kénzél nem volt, Danninger két szodás üveget csapott Farkas kollegája fejéhez, ki most szétrozsolt koponyával élet halál közt fekszik a kórházban. Danninger ellen így most két büvvádi feljelentés van folyamatban, észkor egy korcsmai verekedésnél egy embernek az óráát vágta le.

(Fényképészeti aparatusok műkedvelőknek. Ajánljuk mindazoknak, kik a fényképezést iránt, ezen mindenki által kedvelt és könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, a 1854 óta fennálló fényképészeti kollékek áruházát **A. Moll** os. és kir. udv. szállító Wien I. Tuchlauben 9, és a képes árjegyzékének áttekintését, mely kívánatra mindenkinek ingyen küldetik. a)

KOZGAZDASAG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdeforgalomról és a pénzüncről.

Budapest, 1912. augusztus 23.

A pénzüncviszonyok az utóbbi időben erősen éreztetik hatásukat a tőzsdé irányzatára és a forgalmat aránylag szűk keretek közé szorítják. Az ezidőszerint is éreztető pénzüncsűkséglet, valamint az a körülmény, hogy észre a pénznek további dráguizisától tartanak, már most is sok helyütt a report és lombardtételek emelést vonta maga után és ez a körülmény természetesen nem előnyösen befolyásolta a spekuláció vételkedvét. A vezető értékek, nevezetesen a bankértékek piacán ennek következtében az üzlet nem öltött nagyobb méreteket és csak egyes papírok — ezutal is leginkább a szénértékek képzettek nagyobb forgalom tárgyát. A külpolitikai helyzet, nevezetesen az albán kérdés is tartózkodásra készítette a közönséget, de a vezető papírok tekintetében csökkent vételkedv mégis inkább a magas kamatlábtól való aggodalomnak tudható be.

Iparvállalati papírok közül, mint fentebb említettük, főleg a kösznértékek vonták magukra a figyelmet. Az e papírokban egy idő óta tapasztalható haussemozgalom okaira már előző heti jelentésünkben rámutatunk és a kereslet e héten is folytatódott, bár utóbb nyereségre alizációkra részben ismét csökkentek az árfolyamok. E hét folyamán a szénértékek közül leginkább Salgótarjáni és Esztergom—szászvári részvények vásároltak.

A lefolyt hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	aug. 14.	aug. 22.
Magyar hitel részv.	859.25	853.25
Osztrák hitel részv.	653.50	647.—
Salgótarjáni kösznébánya részvény	783.22	805.60
Esztergom—szászvári kösznébánya részv.	388.50	408.50
Észak magyarországi kösznébánya részv.	418.—	431.50
Temesvári szesz részv	561.—	540.—

NYILTTÉR. *)

Kalodont
FOG-KRÉM és SZÁJVIZ
antisepticus, kellemes ízű.
24 év óta ajánlják állandóan orvosok és fogorvosok.

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerk.

Legjobb ídító ital
MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ
Ize tiszta, szénavea gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet felfrissíti

Az én kincsem mindig velem van

vasuton, autón, hegyen és erdőben, t. i. az én Páý-féle valódi sodeni ásványpásztilás skatulályám. Öt év óta használom már s azóta sohsem voltam meghűlve, míg azelőtt sohsem voltam teljesen egészséges. Páý valódi sodenije 1 kor. 25 filléért kapható minden a szakmába vágó üzletben.

4178. sz. sig. 1912.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó **Katymár** községben üresedésben levő és előleges havi részletekben felvehető évi 1000—1000 koronával javadalmazott **irnok** és **irnokvégrehajtói állásra folyó évi szeptember hó 15-iki határidővel** pályázatot hirdetek és felhivom a pályázni óhajtókat, hogy kellően felszerelt és eddigi működésüket feltüntető bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket hivatalomban a fenti határidőre nyújtsák be, mert az elkésztett érkezett vagy szabálytalanul felszerelt kérvényeket tekintetbe venni nem fogom.

A német és bunyevác nyelv tudása kívánatos.

Bácsalmás, 1912. aug. 15-én.

KOLLER,
főszolgabíró.

4801/1912.

Pályázati hirdetmény.

Csantavér községben elhalálozás folytán megüresedett **irnok** illetőleg **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma:
A községi pénztárból 600 korona fizetés 100 korona lakkbér és 400 korona állami kiegészítés.

Felhivom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi augusztus hó 30-áig** annál is inkább nyújtsák be, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Topolya, 1912. évi augusztus 8. án.

Dr. Fratricsevičs István
főszolgabíró.

SZÉP JÖVEDELMET

érlhetnek el azon egyének, kik egy elsőrendű bankdisponens vezetése alatt az étékpapírcsapon a közeljövőben várható konjunktuurában részt óhajtanak venni. Ebben már kisebb tőkével rendelkezők is participálhatnak; csekély nyereségreszedések mellett szivesen szolgálók felvilágosítással.

Megkeresések „**Bankdisponens**” jelige alatt Eckstein hirdetési irodájába Budapest, VII., Erzsébet-körút 37. körletnek.

CSOKOLADÉ
FOZESRE. ES. NYERS
EVESRE EGYARANT
A LEGJOBB
KAKAÓ
KITUNO
REGGELI
SUCHARD

4361. sz. kig. 1912.

Pályázati hirdetés.

Alsó-Kabod községben lemondás folytán üresedésbe jött községi kézbesítő-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajlják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi szeptember hó 7-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Az állás évi javadalmazása 960 kor.

Titel, 1912. augusztus 15.

Szemző János,
főszolgabíró.

HABERFELD SAMU FOGTECHNIKUS

budapesti egyetemi tanár

volt I. assistense

Dr. Feles Adolf fogorvos

— régi lakásában —

ZOMBORBAN, SZÉCHÉNYI-KORUT.

Mérsékelt árak. Prácis kiszolgálás.

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész által készített.

MARGIT-CRÈME

legjobb arckenőcs mely 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplős májfoltok, pattanások bűrtaka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Crème pártatlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arcszűrés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, nem zsíros, az arcnem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Crème.

ára: nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 kor.

Margit-puder fehér, rózsaszín vagy krém színben 1 kor. 20 fillér.

Margit-szappan darabja 70 fillér.

Csak akkor valódi, ha minden doboz gutori FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad, felirattal és címmel van ellátva. — Utánzatoktól óvakodjunk!

Kapható Zomborban: Mihályovits István és

Németh Ignác gyógyszerésztárban.

Bácsotpolyán: Jakab István gyógyszerésztárban.

Valódi brünni szövetek nyárna, úszra és téle.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfitruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— Kért, szintegy felöltőszövetet, turistalódit, selyemkamarit stb. gyári árakon küld mint megfizethető és szolid cég mindenütt ismert postaföldi raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősenek. Szabott, legolcsóbb árak. Országos választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjeggyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jeggyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

¼ kiló Diadal pörköltkávé 1 korona 25 fillér.

¼ kiló Salon Diadal pörköltkávé 1 korona 35 fillér.

¼ kiló Elite Diadal pörköltkávé 1 korona 50 fillér.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

Az arcbőr szépi-
tése és finomítása. **RIZSPOR**

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. k. r. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig

toilette-szappan és parfümök,
cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.

Kapható minden gyógyszerésztárban, drogériában és jobb divatárüzletben Zomborban.

Egy doboz Kor. 2. 40 utánvít,
vagy az összeg előleges beküldése

„NIGRIN”

a legjobb cipőkrem az egész világon. Az eddigi világhírű wik-
nek vitriol nélkül gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN, III.

cs. és kir. udvari szállító

80. éves gyári-fennállás.

Grand
HOTEL**ESPLANADE**Nagy
SZALLODABUDAPEST,
III. ZSIGMOND-UTCA
38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében).
A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újoan épült
hat emeletes szálloda 250 szobával. Rózbutor, központi gőzfűtés, minden szobában
hűdég-mozig víz, villanyvilágítás, Liftok, külön
olvasó-, társalgó-, író szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok.
Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak. Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa,**
Uri és női fodrász a házban. igazgató tulajdonos.

A mesterdalnok

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajj' van

PALMA
kaucsuk sarok.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!

Óvakodjunk
a hamisítá-
soktól!Óvakodjunk
a hamisítá-
soktól!

Valódi Stern-Márke védjegyű.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak ak-
kor való-
di, ha
ilyen
zsákbanvan és ere-
deti ólom-
zár van
rajta!Hamisi-
tástól
szigorúan
óvakod-
junk!Minden
zsák tar-
talmol jel-
zéssel van
ellátva!

Kalmár Vilmos a Thomasphosphat-
fabriken BERLIN,
vezérképviselője Bpest, VI., Andrassy-ut 49.
Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra
figyelmetztetjük a vásárlókat!

Háztartásban legolcsóbb savanyúvíz, az ideális

tisztá bakterium mentes, sziklából fakadó szénsavval telített

PÉCSI TETTYEI kristálytisztá ÜDÍTŐ ÉS BORVIZ

kiváló jó és kellemes ízű asztali víz.

Óvszer fertőző betegségek ellen.

Kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

Képviselő: **ARNOVLYOVICS DUSAN** keresk. ügynökségénél ZOMBOR.Főraktár: **MAKARITS ISTVAN** ZOMBOR, Korzó.

Átadandó bérlet

Jó buza és kukoriczatermő vidéken más
elfoglaltság miatt átadom azonnal a még
hátralevő 8 évre szóló bérletemet Slavo-
niában (Szerém megye) teljes leltárral, jó-
szágállománnyal és bő takarmány készlettel.

A Bérlet áll 135 kat. holdból kö-
vetkezőképpen cca 20 kat. hold I.
rendű kaszálóból.

2¹/₂ kat. hold faj szilvás kertből.
12 kat. hold vörös here 1-ső éves
4 " " lóhere a többi prima
szántó.

A birtok több nagyobb parcellákból áll sok
gazdasági épületekkel közvetlen nagy falu
mellett köves országot mentén, 3 kilomé-
ternyire a vasuti állomástól. Magyarok,
szerbek, németek lakta vidéken. A tőrs
birtok mely cca 75 hold terjedelmű egy
tagban van a falu közvetlen közelében a
gazdasági épületekkel. A birtokra naponta
3 szor lehet közlekedni Vinkovcóról vo-
nattal (30 kilométer) — A községben or-
vos és gyógyszerár is van.

Fenti bérletemet józan és szor-
galmas gazdálkodónak megfelelő
erővel hosszabb időre esetleg fe-
léből megmunkálni is kiadom.

Ugyisintén eladók jutányosan 1 telje-
sen jó karban lévő 8 lóerejű cséplő-
szekrényt, mely azonnal munkába
vehető. Komoly reflectánsok forduljanak
bizalommal

Adler Dávid, bérlő úrhoz Vinkovce.

Compagnie Generale Transatlantique

Francia hajóvonal

Rendes közvetlen gyorshajójáratok

Hayre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Schweiz) és Párison át

Iroda: Budapest, VII., Baross-tér 15.

Sürgőnycim: TRANSAT, BUDAPEST.

„Hungária“-fürdő
ZOMBOR.**Gőzfürdő:**

Uraknak: naponta reggel 5-től 10 d. u.

1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénte-
ken mindig délután fél 2 órától 6-ig.**Kitűnő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindnap
vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta két-
szer kimosva és állandóan friss víz.

ETABLISSEMENT MONTMARTRE
PARIS..... BUDAPESTEN!
VI., ANDRÁSSY-UT 54. **EGÉSZ ÉJJEL NYITVA!**
Az Oroszlán Menthol Sósorszesz

görcsök, továbbá hűlés, megfázás vagy légúztatól származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol sósorszesz használatával. Ha a fájó
testrés a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszagotás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség, általános
gyengeség eseteiben kincsesel ér fel a valódi Oroszlán Menthol sósorszesz. Torokfájás, rekedtség, gőghurut, influenza, nátha ha fellép, úgy emlé-
keztek az Oroszlán Menthol sósorszeszre, mely a legkíméletesebb és legelkerülhetőbb háziorsz. Minden egyes üvegehez bő használati utasítás van mellékelve.
Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol sósorszesz az emberiség jövője. Mindenütt kapható 44 filléres, 1-10 és 2-20
Korona eredeti üvegekben.

erős Menthol és borszesz tartalmánál fogva sokkal hatásosabb és erősebb
mint bármely más sósorszeszkészítmény. Csusz, köszvény, reuma, szagga-
tás, nyilalás, oldalszurás, keresztosontífás, derék, oldal vagy hátfájás,
izom és inbántalmak, kar és lábgyengeség, merov vögtagok és ujjak,
fejszagotás, hajhullás, idegesség, bágyadság, kimerültség, általános
gyengeség eseteiben kincsesel ér fel a valódi Oroszlán Menthol sósorszesz. Torokfájás, rekedtség, gőghurut, influenza, nátha ha fellép, úgy emlé-
keztek az Oroszlán Menthol sósorszeszre, mely a legkíméletesebb és legelkerülhetőbb háziorsz. Minden egyes üvegehez bő használati utasítás van mellékelve.
Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol sósorszesz az emberiség jövője. Mindenütt kapható 44 filléres, 1-10 és 2-20
Korona eredeti üvegekben.

Kapható: **Tárczay István** ár gyógyszerárban, Zombor, Megyeház-tér.

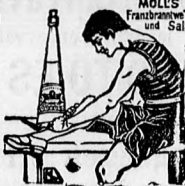
MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májhiány, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle sós-borszesz” nevezetesen mint fűdalomesztelapító bedörzsölési szer készvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

MOLL'S
Frankfurt
und Sal

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan, a bőr győkeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta utánvétel mellett teljesíthetők. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

főraktár: Hermann Hirsch, Wien VII/3.

SZABÓ FANNY

kiskunfélegyházi lakosnőnek a következő birtokai haszonbérbe kiadandók 1912. szeptember 29-től kezdve hosszabb időre, előnyös feltételek mellett:

- Harkakötöny pusztán** (Tátlár község, Pestmegye) egy tagban 620 kat. hold, esetleg két bérlőnek is, megfelelő lakó és gazdasági épületekkel;
- Szabadszállási Jakab-szállás pusztán** (Szabadszállás község, Pestmegye) egy tagban 2160 kat. hold, összesen 50 öl hosszú lakó és gazdasági épületekkel (Kiskunfélegyházától 13 km. távolságban, mű uton);
- Ugyanezen birtokkal egy tagban** külön 166 kat. hold megfelelő lakó és gazdasági épületekkel.

Értekezni lehet a tulajdonosnővel, vagy Dr. Biró László ügyvédél Kiskunfélegyházán.

Alapítattott:
1886.

RAAB KÁROLY

Gegründet:
1886.

ZOMBOR, Zrinyi-utca és Orgona-utca 12. sz.

Állandó nagy raktár első rendű zongorák és pianóknak.

Kedvező részletfizetés, legolcsóbb
ZONGORA bérlet.

Kizárólagos képviselő és állandó raktár Solodant, Meisterspiel. Phonolák, Phonola zongorák és a hozzátartozó művészi hangjegyekben. Régi, jó állapotban lévő zongorákat szintén raktáron tartok.

Birtokeladás

Fejérmegye legjobb

részen: 3 kilométernyire

vasuti állomástól (tővonal)

igen kedvező feltételek mellett

kb. 800 magyar holdas

(1200 n. ö.) birtok eladó.

Részletes felvilágosítást nyújt: **Hajduska Adolf, Zombor, (Bács-megye) Széchenyi István-körút 13.**

Főraktár:

KLEIN VILMOS és TÁRSA CZÉG, ZOMBOR.

A Ferencz József tudományegyetem bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle gyógyszerpanopkat rendelik. Világhírű különlegességek:
Kolozsvári KATRANY-SZAPPAN (teljesen kizsírította a külföldi gyártmányokat)

IZZADÁS ELLEN

Kolozsvári chrom szappan.
BŐRKIÜTÉS-VISZKETEGET ELLEN
Kolozsvári kén szappan.
Szeplő, májfolt, stb. arctisztításág ellen:
Kolozsvári borax szappan.
HAJHULLÁS ELLEN: Kolozsvári Petrol szappan.

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszerpanopknak, melyek minden gyógyszerboltban és drogéria-üzletben kaphatók. Ismertetőt készséggel küld

KOLOZSVÁRI HEINRICH JÓZSEF
gyógyszappangyár r.-t.
Kolozsvárt.

Mayer Károly,
jegyző.

Szemes József,
elnök.

Iparkiállítás.

A zombori iparosok a főgimnázium földszinti termeiben lakberendezési és ruházati kiállítást rendeztek, amelyet augusztus 31.-ig, reggel 8 órától esti 6 óráig tartanak nyitva.

A kiállítás, a keresk. és iparkamara jury-bizottsága szerint is, elsőrendű és a legteljesebb támogatásra méltó.

Az iparcikké szolidak és izlésesek, olcsók és versenyképesek.

Aki városunk érdekeit szíven viseli; ki iparunk fellendítését óhajtja és cselekedettel akarja iparunkat támogatni, az e kiállítást fel fogja keresni!

Zombor város közönsége tömeges látogatásával is mutassa meg, hogy átérzi és méltányolni tudja a megindított iparfejlesztési akció jelentőségét!

A kiállítás tartamára szóló állandó belépő jegy ára 1 korona; egy látogatásra jogosító jegy 20 fillér; családijegy 50 fillér.

A zombori általános ipartestület nevében: